

KÖZGAZDASÁGI

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XI. ÉVFOLYAM, 11. SZÁM.

ÁRA: 60 FILLÉR

1969. JÚNIUS 12.

Beköltözés – szeptemberben

MI VAN AZ ÚJ KOLESSZAL? Lesz abból valami? Tényleg beköltözhünk az új tanévre? Mondd, milyen lesz? – tesszik fel egyre sűrűbben egymásnak a kérdést – főleg a vidéki – hallgatók. Valóban, hosszú-hosszú évek huzavonája után a múlt esztendőben végre megfelelő gazdát talált a kollégiumi építkezés. Ugy tünd, az idén június 10-i átadási határidővel már nem lehet probléma.

Nos, elérkezett a határidő napja, hogyan néz ki az új Kinizsi utcai kollégium?

Kora reggel látogattunk el az építkezésre. A két nyolcemeletes toronyépület, ahol a lakoszobák vannak, már áll, a belső festési szakipari munkákat végzik. A főbejárat még félig-kész. A két lapos épületrésznek, a társalgónak és a tornateremnek csak a kivájt, alapozási helye látható – egyelőre zsúfolva építkezési segédanyagokkal. Mintegy 35–40 ember szorgoskodott a földmunkán.

Nyíró László művezető és Matura Pál, a Középület Építő Vállalat termelési főosztályvezető-helyettese, éppen reggeli ellenőrző körútjukat végezték. Nem tűntek túlzottan jókedvűeknek.

– Nem biztosították számunkra megfelelő felvonulási területet, és így nem tudjuk a kívánt tempóban végezni a munkát. Nem kaptunk elég szállítókészletet sem. Így nem bírjuk tartani a határidőt – dühögött Nyíró László művezető.

– Az elsődleges cél az volt, hogy a két toronyépületet átadjuk a szakiparosoknak – folytatta Matura Pál. – Ez megtörtént. Most már teljes erővel fogunk hozzá a hiányzó épületek alapozásához és felhúzásához. Össze készülünk.

Bizony, jó egy évvel ezelőtt nagyobb reményekkel ünnepeztük az alapkövetést. Akkor nagyon bíztunk a határidő betartásában. Mennyi időt igényelnek még a hiányzó munkálatok? Tanévkezdésre, szeptember elejére birtokba vehetik-e a vidéki hallgatók új lakosztályait?

E KÉRDÉSRE KERESTEM A VÁLASZT, amikor ellátogattam a kollégiumi építkezés legfőbb „védnökéhez”, a Művelődésügyi Beruházási Vállalathoz. Itt **Gémes Béla osztályvezető** készségesen választott aggodalmaskodó kérdéseimre.

– Tulajdonképpen hány vállalat vett részt az építkezésen?

– A „gazdák” mi vagyunk. A beruházási költségeket mi biztosítjuk. A tervezési munkálatokat kiadtuk a Középülettervező Vállalatnak, generálvállalkozó pedig a Középületépítő Vállalat. Ők természetesen az egyéb (például szakipari) munkákat, továbbadták az alvállalkozóknak, sőt vidéki, salgótarjáni, Zala megyei, nyíregyházi építőipari vállalatoknak is.

– Nem volt sok a dajka?

– Talán. Kevés a munkaerő és minden vállalatnak más a profilja.

– Mi lesz a határidővel?

– Szerződés módosítás történt.

Ugyanis menet közben számtalan, előre nem tervezhető akadályra bukkantunk. A környező épületek berezgése miatt, a cölöpözéshez nem használhattunk megfelelő erősségű gépeket. Vagy például az eredeti tervek szerinti harmadik toronyépület helyén álló lakóházat nem sikerült kiüríteni, a lakókat másra elhelyezni. Így nem lesz harmadik toronyépület, sőt, az öreg lakóházat a gyenge alapok miatt alá kellett falazni. Az építkezés alatt egy százhusz kilovolts, magasnyomású, olajban fürdetett elektromos kábel húzódtott végig. Ezt vasbeton támfalal meg kellett erősíteni. Így az alapozási munkálatok is a tervezettnél jóval hosszabbra nyúltak.

– Tehát az új időpont?

– Július 15-ig a két toronyépületet átadjuk. Augusztus 20-ig pedig a szerződés módosítás szerint a többi épület-résznek is el kell készülnie.

– S a harmadik toronyépület?

– Az eredeti tervek szerint a korábban említett, Szamuely utca 29. alatti öreg lakóház helyén épült volna fel. A lakóknak az új lakásokat azonban a Tanács megfelelő határidőre biztosítani nem tudta, az épület tehát nem szanálható, így a kollégiumi építkezés e második üteméről hosszabb időre le kellett mondanunk.

– És az öreg épület egyáltalán nem szívderítő tűzfala?

– Ez a bekerített olajtárolókra néz. Esztétikusan mindenképp nagyon csúnya. Ezért sem tettünk le véglegesen a harmadik toronyépület megépítésének tervéről. Ez azonban még a jövő kérdése, a

közeli években meg nem valószínűsíthető.

– Tanévkezdésre mit várhatnak tehát az érdekeltek hallgatók?

– A lakoszobákat magába foglaló két toronyépület mindenképpen beköltözhető lesz, a főbejárat is elkészül. A szobák tartozékait, asztalt, széket, függönyt stb., már régen beszereztük. Társalgó, tornaterem még nem lesz, s eleinte bizony problémát fog okozni a melegvíz hiánya... Október 15-ig azonban feltétlenül el kell készülnie a központi fűtési rendszer.

Az építőiparban a munkaerőhiány, az építőanyaghiány, s ezekből kifolyólagos határidőcsúszások – sajnos – meglehetősen gyakoriak és közismertek. A kollégiumi építkezés határidő-elcsúszásának is számos olyan külső oka van, mint a Duna szálló, vagy a Vigadó helyén épülő Kulturális Központ határidő-módosítása. S talán mindezek ismeretében félünk kicsit az újabb időpontoktól. Joggal? – Reméljük, nem!...

Szeptemberben mindenesetre kiderül...

PONGRÁCZ GYÖRGY

Tallózás:

Mit mond az ösztöndíj utasítástervezete?

ÍRÁSBELI KÉRELMEK ÉS A SZOCIÁLIS TÁMOGATÁS

Mind a szociális támogatást, mind a tanulmányi ösztöndíjat a hallgatóknak írásban kell kérniük. A kérelmeket az Igazgatási Titkársághoz nyújtják be félévenként. A titkárság a jövedelemigazolás alapján 5 kategóriába sorolja a hallgatókat. A besorolás alapja a családban az egy főre jutó összjövedelem havi átlaga.

kategóriák

- I. – 500 Ft-ig
- II. 501–800 Ft-ig
- III. 801–1100 Ft-ig
- IV. 1100–1500 Ft-ig
- V. 1500 Ft felett.

A szociális támogatás összege attól függ, ki melyik kategóriába tartozik.

Házaskornál minden esetben az eltartók jövedelme után történik a kategorizálás. Ha egyikük kereső, úgy az ő jövedelme a mérvadó.

A rendelkezések kimondják még, hogy annak a hallgatónak a jövedelmét, aki a besorolást megelőző féléven három hónapot dolgozott, a Diákjóléti Bizottság (nálunk Ösztöndíj Bizottság) javaslata és a dékán írásbeli döntése alapján szintén be kell számítani a család összkeresetébe.

A hallgatóknak juttatott természetbeni (ellátás, kollégium) és pénzügyi szolgáltatások

Juttatás pénz	KATEGÓRIÁK				
	I.	II.	III.	IV.	V.
A) Kollégisták	ebéd + vacsora 300 Ft	ebéd + vacsora 300 Ft	ebéd + vacsora 200 Ft	ebéd + vacsora 100 Ft	ebéd + vacsora –
B) Nem kollégiumban lakók					
a) ha az eltartók az egyetem székelyén kívül laknak	ebéd 300 Ft	ebéd 300 Ft	ebéd 200 Ft	ebéd 100 Ft	–
b) ha az eltartók az egyetem székelyén laknak	ebéd 200 Ft	ebéd 200 Ft	ebéd 100 Ft	ebéd –	–
A kedvezményes természetbeni szolgáltatásokért fizetendő térítési díjak					
	Kollégisták fizetik forintban	Nem kollégiumban lakók fizetik forintban			
I.	50	40			
II.	100	80			
III.	250	140			
IV.	500	240			
V.	700	–			

Hallgatóink érdektelensége és nemtörődömsége adja meg a jogot, hogy lapunkban most hosszan és részletesen ismertessük a művelődésügyi miniszter 1969. május 5-i dátummal kiadott ösztöndíj utasítástervezetét. A vizsgaidőszakba nyúló „riadót” kétségtelenül késve fújta meg KISZ-bizottságunk – azonban a lemaradásért az a meggyőződésük okolható, hogy a KISZ-velemények nyomán a rendelkezés még egyes főbb pontjaiban is módosulhat. Nem így történt. Néhány apró változtatástól eltekintve, az eredeti tervezetet vezetik be az új tanévben. Az ösztöndíjak rendszerének módosítását létrehozó szándékot helyeslő, egyes rendelkezéseivel egyet nem értő véleményünknek már hangot adtunk. Most kövszük végig lépésenként az utasítást, hogy szeptemberben pontosan tudjuk tennivalóinkat és az első ösztöndíjak időben és rendben kerülhessenek kifizetésre.

Rövid számítások után, úgy tűnik,

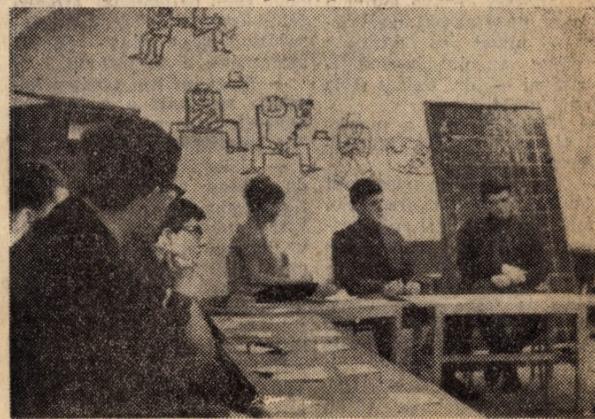
relative a II. kategóriások járnak a legjobban az új rendelkezések szerint, s abszolút javul a helyzetük a legrosszabb anyagi körülmények között élő hallgatóknak.

Bár semmiféle felmérés nem áll rendelkezésünkre, mégis úgy tűnik, néhány szak, illetve kar, már most eldöntheti,

hogy általában több, vagy valamelyest kevesebb lesz-e hallgatóinak egyetemi „jövedelme”. A tanárszakosok többsége üdvözlö az új ösztöndíjakat, hiszen ez az egyetemi átlagnál rosszabb szociális helyzetük miatt nagy segítséget jelent majd nekik.

(Az önköltség megtérítésével az állami támogatásban nem részesülők is kaphatnak kollé-

(Folytatás a 2. oldalon)

...Amikor még a klub tele volt

Nem történt mulasztás!

Mikor a kerekasztal-konferencián elhangzott, akkor is elgondolkoztatott Prileszky Eszter hozzászólása. Hiszen a szakszemináriumok kéthetenkénti megtartása, vagy meg nem tartása pusztán formai kérdés, a lényeg az, hogy adnak-e segítséget a tanszéknek a diplomamunka megírásához? Ennek a kérdésnek a megválaszolása készített – a hivatalos vizsgálat mellett – egy kis „magánnyomozásra”.

Tanszéki beszélgetésekből, a vizsgálat jegyzőkönyvéből, Radó elvtárs meghallgatásából végül kiderült – mi az igazság.

A Külkereskedelmi Gazdaságtana Tanszék a végzős külker. szakos esti hallgatók szakszeminárium munkájának összefogásával Radó László elvtársat bízta meg. Az első foglalkozáson Radó elvtárs elmondta hallgatóknak, hogy a rendkívül szerteágazó témák miatt közös szemináriumokat nem tart.

Ehelyett a tanszéki hirdetőtáblára kiírt időben mindenki személyesen beszél meg a dolgozat tematikáját, és a menetközben felmerülő problémákat.

A tanév során Radó elvtárs minden alkalommal – először kétszer, majd egyszer egy héten – megtartotta fogadóórát, de a megadott időn kívül is sokan felkeresték. Így mindenki még idejében konzultálni tudott, majd hallgatóit a tanszék azon munkatársaihoz küldte, akiknek szakterületéhez az adott téma legközelebb állt.

A tanszék véleménye szerint Radó elvtárs szakszeminárium-vezető munkájának tökéletesen eleget tett, sőt semmiféle mulasztás nem terhelte. De ezt támasztja alá az esti V. évf. külker. szakos hallgatók nyilatkozata is, amelyet cikkünk megjelenése után tettek, és melyben elismerik Radó elvtárs munkáját.

Eszt mondta el Prileszky Eszter a hivatalos vizsgálaton. „Ismerem Radó elvtárs munkáját, és a szakszeminárium munkával kapcsolatban részéről semmiféle mulasztást nem látok.” Elmondotta, hogy a kerekasztal-konferencián elhangzott véleménye csak rossz fogalmazása miatt volt félreérthető.

Kozma Judit

Az ösztöndíj utasítástervezete

(Folytatás az 1. oldalról)

gumi elhelyezést, amennyiben erre mód van (800 forintért); ebédet (312 forintért); illetve vacsorát is (221 forintért).

A reggelijegyekről a miniszter úgy rendelkezett, hogy havi 85 vagy 60 forintért (a két összeget a rendelet nem magyarázza) a reggeli igénybevételét a rektor kötelezővé teheti kollégisták számára.

Meg kell még jegyeznünk, hogy ha kollégiumi férőhelyeink kevésnek bizonyulnak, indokolt esetben a kívülr-

kedt hallgató havonta 150 forintot kaphat.

ÖSZTÖNDÍJ 3,51 FELETT

A tanulmányi ösztöndíj változatlanul csak 3,51-es átlageredmény fölött jár a hallgatóknak, bár a rektor különengedélyével már 3,00 és 3,51 közötti eredmény esetén is fizethető.

A tanulmányi ösztöndíj nagysága bizonyos határokon belül mozog.

Az előző félév átlageredménye alapján fizethető tanulmányi ösztöndíj

Átlageredmény	Fizethető összeg forintig
3,51—3,99	100—200
4,00—4,50	200—350
4,51—5,00	350—500

A megadott határokon belüli összeg odaítélésére a továbbiakban még részletesen kitérünk.

A tanulmányi eredményért ösztöndíjat csak a II. évtől kezdve lehet folyósítani.

Elsőéveseink tehát tanulmányi ösztöndíjat nem kapnak, viszont tandíjat sem fognak fizetni.

III. évtől kezdve a szociális

Az előző félévben elért tanulmányi eredmény	I. kategóriában	II. kategóriában	III. kategóriában	IV. kategóriában	V. kategóriában
3,00—3,50	100	150	200	250	300
2,50—2,99	200	250	300	350	400
2,49-ig elégtelen	300	400	500	600	700
	400	500	600	750	1000

„FIZETÉS” A TERMELESI GYAKORLATRA

Részletesen intézkedik az utasítás a termelési gyakorlatra fizethető szakmai ösztöndíjakról is.

A szorgalmi időszakban Budapesten tartott gyakorlatok (tanári, terv-mat szak) idejére változatlan állami támogatást ír elő. A vidéken ugyanezen időszakban tartott gyakorlat esetén — négy hétre, illetve egy hónapra — 0-tól 700 forintig fizethető ösztöndíj.

A termelési gyakorlatokra — amelyek a szorgalmi időt követik — négy hétre 0-tól 800 Ft fizethető, hallgatóként átlag 650 forint.

Rövidebb, illetve hosszabb időtartamra az összeg napra eső, arányos részét kell kifizetni. Az összeget a dékán állapítja meg, a szociális

támogatás is függvénye lesz a tanulmányi eredménynek. 2,50 alatti átlag esetén csak kivételes esetben, a rektor engedélyével kaphatnak felsőéveseink szociális támogatást.

Az új tandíjak megállapítása is erősen differenciált úgy a jövedelmi kategóriák, mint a tanulmányi eredmények szerint.

helyzet és a tanulmányi eredmény figyelembevételével.

Termelési gyakorlatukat vidéken végző hallgatók ezenkívül teljes útiköltségtérítést kapnak.

AHOGY VÉGRE KELL HAJTANUNK

A rendelkezések hosszú sorát nem véletlenül közöltük ilyen részletességgel. A jövőben már nemcsak adminisztratív szerveink feladata lesz az ösztöndíjak mechanikus megállapítása, hanem mindnyájunké.

A csoportok ugyan kézhez kapják majd az Igazgatási Titkárság kimutatását, hogy ki, mennyi szociális segélyt kaphat, és melyik ösztöndíj-csoportba tartozik — azonban a csoportnak minden tagjáról javaslatot kell készítenie. Szótöbbség dönti el, hogy egyik társukat például egy jövedelmi kategóriával feljebb vagy lejj-

ebb kívánják sorolni és a tanulmányi ösztöndíj megadott határain belül mekkora összeg kifizetését tartják igazságosnak.

A tanulócsoporthoz sokoldalúan, alaposan és lehetőleg objektíven kell megítélnie azt, akit véleményez. Sem maximális, sem minimális igényeket nem szabad felállítani, hanem a csoport általános tanulmányi, mozgalmi, magatartásbeli normáiból kell kiindulni.

Ne legyen azonban ez lehetőség az egyéni sérelmek, antipátia retorzióinak kinyilvánítására, de ne engedjük eluralkodni a „hagyjuk, ő is a piacról él” kompromisszumos elvet.

A tanszék megbízott oktatója is részt vesz majd ezeken a csoportmegbeszéléseken, azonban jó lenne, ha a hallgatók maguk jutnának igazságos döntésre.

Karunként Ösztöndíj Bizottság alakul majd, hozzá kerülnek a csoportok javaslatai. A bizottság elnöke a dékán, vagy egy általa megbízott oktató lesz.

A bizottság két tanár- és három hallgató-tagból fog állni.

Egy állandó oktató tagot tanévenként a kari tanács választ, a bizottság másik oktató tagja mindig a javaslattevő csoport munkájában résztvevő tanár. Ugyanígy egy hallgató a szobanforgó csoportot képviseli. A másik két hallgatót az egyetemi tanácsai küldöttekkel együtt a hallgatók tanévenként választják. A KISZ egyik állandó delegáltja lesz a bizottság alelnöke, az ő feladata, hogy a csoport javaslatától eltérő döntéseket társaival ismertesse és indokolja.

A bizottság ülésén minden alkalommal megjelenik a dékán főelőadó, aki a titkár szerepét tölti be.

VÉGSO FORMA?

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa május 30-án tárgyalta az ösztöndíj-tervezet vég-só formáját, döntés azonban még nem született. Az előbbiekben ismertettük az utasítástervezetet, amelyen minden valószínűség szerint már nem történik változtatás. Így tehát a megvalósításra kerülő rendelkezéseket vehetjük számba. Ismételt felhívjuk hallgatóink figyelmét arra, hogy beleszólásuk lesz — nem is kevés — az ösztöndíjak odaítélésébe. Figyelmet, előrelátást, okos mérlegeléseket és pontosságot várunk tőlük, saját érdekében.

KÉKESI KATALIN

Legalább hármas vizsgaátlag...

INTERJÚ DR. BERNÁT TIVADARRAL, A GAZDASÁG-FÖLDRAJZ TANSZÉK VEZETŐJEVEL.

Három vizsganap, amikor még csak az I. évfolyam ötödik vizsgázott — a félévi munka értékeléséhez kevés, ahhoz viszont, hogy ne vonjunk le következtetéseket — sok. Az indexbe került eddigi vizsgajegyek átlaga 2,92 — jobb, mint az I. félév gyenge és vitatott eredménye.

Előttek vizsgadolgozatok. A kérdőívek utolsó oldalai a leg-többjükön sűrűn teleírva, az elért pontszámok is itt a legmagasabbak.

A 14 magyar borvidéket például a legtöbben helyesen jelölték meg, de a termelő-erők területi elhelyezkedésének általános jellemzőit hazánkban kevesen tudták kielégítően vázolni — mondja a tanszékvezető. Az előbbiért alig néhány pont jár, míg az utóbbi egyik fő kérdésünk volt.

— Van-e közelítés a tananyag és a vizsgakövetelmények között?

— Több vonatkozásban is. Az első évfolyam ülésén nekünk címezve is elhangzott néhány észrevétel. Ne adjuk le az előadásokon azt, amit a könyvből is el lehet olvasni — hangzott az egyik felszólalás. Teljesen új előadássorozatot indítottunk. Magam a könyvet

alig emlitem. Az előadásokon ott ült rendszeresen a hallgatószám 80 százaléka, az első két kérdésre — amelyek az előadásokra támaszkodnak — mégis kevesen adták meg a kielégítő választ. Az előadások új anyaga többletmegeterhelést jelent a hallgatóknak, mert a könyvet — igaz, hogy 300 oldalra csökkentve — így is meg kell tanulniuk.

Az első félévi vizsgadolgozatokban sokallták a memoritert, leíró, statisztikai jellegű ismeretek visszakérdezését. Az ilyen kérdések — a tulajdonképpeni tesztek — súlyát az összéértékelésen belül egyharmadára csökkentettük. Az eddigi dolgozatok mégis azt mutatják, hogy bár nőtt a jelesek és jók száma, az elégségest így nehezebb megszerezni.

— Általában is, de írásbeli vizsgán különösen igaz, hogy az elégtelen és elégséges osztályzatok között egy jegynél jóval nagyobb a tudáskülönbség.

— Valóban óriási különbség van a két osztályzat között. Egyetértek azzal is, hogy az írásbeli vizsgák helyenkénti bevezetésével egyre szélesedik a szakadék az egyes tantárgyak értékelései között. A tárgyakat összevetve nagyobb

lesz a szóródás — és ez egyre szembetűnőbb — de egységes lesz az értékelés az írásban vizsgázató tanszékeken belül.

— Ha jó az írásbeli, vajon jó-e a kérdések is?

— Általában helyesnek tartom, hogy hallgatóink írásban feleljenek. Azelőtt egy-egy oktató vizsgajegyei között tanszékben belül egy egész jegy különbség is volt. Más-más az értékrendünk, a tényleges tudás kiderítéséhez is kevés idő állt rendelkezésre. A hallgatóknak koncentráltabban kell kifejezniük magukat, jobban elmélyülhetnek egy-egy kérdésben, egzaktabb válaszokat adhatnak. Az írásbeli számonkérés azonban diszkrimináló eszköz is. Aki írásban nehezebben fejezi ki magát, feltétlenül hátrányba kerül.

Mostani kérdéseink korántsem tökéletesek, bár a módosítás beavát, tovább kell mennünk. A helynevek, statisztikák tanulása időrabló, a fő gazdasági tendenciákra szintetizáló kérdésekre így kevesebb idő fordítanak hallgatóink.

A tanszék oktatói legalább a 3,00-as vizsgaátlagot várnak. A beadott dolgozatok osztályzatai még csak közelednek felé, de ha a helyes aránybeosztással a számonkérés jobb tanulási struktúrát alakít ki — el is érik.

— kékesi —

ELLENDÖRMÖGÉS

Olvastam a múltkor GÖZGÁZ GERZSON dörmögését az I. évesek analízisvizsgájáról. Hát abban egyetérthetünk, hogy az eredmény: — az első vizsgán 50 százalék felé járó bukásarány — kétségbeesítően gyenge. (Bár — csak a pontosság kedvéért — tegyük hozzá, hogy akadt jeles is.)

De azt már nem tartom olyan nyilvánvalónak, mint közkedvelt Gerzson barátunk, hogy itt egyszerűen csak a tanszék lehet hibáztatni. Úgy értem, kicsit objektívabbnak kell lennünk, nekünk diákoknak is.

Az, hogy matekból felvételiztünk, nem sokat mond. Azt sem tartom túl szerencsés érvenek, hogy biztosan tanul mindenki, mert félnek a matektól. Az persze igaz, hogy mindenki tanult — csak az nem biztos, hogy eleget és főleg, hogy jól.

Tévedés ne essék: az igaz, hogyha valahol nagyon rosszak az eredmények, ott már nem lehet csak a diákban keresni a hibát. De az ellenkezőjével sem értek egyet, különösen, ha a tényeket nézzük: Az előadások jók voltak. A jegyzet és a példatár is elég jól használható. Tény, hogy kevés volt a gyakorlat, de a gyakorlatvezetők többsége, a hallgatók kérésére, szívesen és többször is tartott pótygyakorlatot. (Sajnos, itt a külsővel vol-

tak problémák, a színvonalat illetően is!) A tanszék és az évfolyam KISZ-vezetősége által kötött megállapodásban már március végén szerepelt, hogy ha igény van, szívesen vállalja a tanszék konzultációt. (Tehát nemcsak most, hanem akkor, év közben is.)

És végül azt is meg kell mondanom,

hogy ha GÖZGÁZ GERZSON látta volna az első vizsganap példait, bizonyára nem mondta volna, hogy két óra alatt nem lehet megoldani őket.

mert még akik megbuktak, azok közül is sokan bevallották, hogy tulajdonképpen nem is volt olyan nehéz.

Valami oka persze csak van a rossz eredménynek. Nekem van egy olyan érzésem,

hogy sokan nem hitték el, hogy folyamatosan kell tanulni. Mert ezt egyszerre megtanulni valóban nagyon nehéz. És a másik,

amiben valóban segíthet szerintem a tanszék is: valahogy módszer adni, hogy hogyan kell ezt az anyagot megtanulni.

Egyszóval: én szívesen bírálok bárkit, aki megérdemli. De szerintem a tanszék is megérdemelt volna annyit a múltkorai cikkekésében, hogy jóindulatú segítőkészségéről említés essék és hadd kockáztassam meg e merész feltevést: lehet azért hiba bennünk is időnként.

Domány András
I. évf.

Tanárképzés egyetemünkön

A sorozat eddigi „darabjai” olyan tanszékekről szólnak, melyeknek munkáján erősen érezhető a gazdaságirányítási rendszer és egyetemi oktatásunk reformjának szele. Most — e tanévben utoljára — „csendesebb vizekre” látogattunk, a pedagógiai csoportot mutatjuk be olvasóinknak.

Dr. Faludi Szilárd kandidátus, a csoport vezetőjének vendége vagyok, s tevékenységéről, működésükről kérdezem.

Két kollégámmal együtt a filozófia tanszék „kebelében” dolgozunk, meglehetősen önállóan, jó munkamegosztással. Orosz Lajosné kollégám általános, fejlődés- és neveléstudományokkal, dr. Balázs Béla logikával és oktatásprogramozással, jomagam pedig oktatásmérettel és neveléstörténettel foglalkozom. E munkamegosztásban a következő tanévtől kezdve annyi a változás, hogy az oktatásmérettel — mivel ez szorosan összefügg az oktatás programozásával —, dr. Balázs Béla oktatja majd.

— Biztosítottak-e a megfelelő tárgyi feltételek munkájukhoz?

— Nem akarok panasznapot tartani, de való igaz, hogy „jól jönne” egy saját helyiség csoportunknak, ahol kis kézikönyvtárat is berendezhetnénk, s melyet szemináriumi célokra is felhasználhatnánk. Nagy szükség lenne ugyanis valamiféle szakszemináriumra, különösen az V. évesek számára, mert főlük „szakadunk el” talán a legjobban olyan

értelemben, hogy a neveléstudomány legújabb elméleti eredményeit számukra a jelenlegi feltételek mellett szerveztem már nehéz közvetítenünk. Ezeket a szemináriumok elméleti szemelvényeket adhatnak, s a gyakorlatiokoláiban felmerülő problémák elméleti megközelítése is lehetővé válna.

— Ha a feltételek kedvezően alakulnak, a gyakorló iskolákkal együttműködve szeretnénk a szakmódszertani kutatómunkát intenzívebbé tenni. Örömmel tapasztaljuk, hogy több hallgatónk átlagon felüli érdeklődést mutat a neveléstudomány iránt — őket is szeretnénk ebbe bevonni.

— Megkapják-e tanárszakszaksaink ugyanazt a pedagógiai képzést, mint például az ELTE bölcsészhallgatói?

— Véleményem szerint igen, de néhány sajátos problémát figyelembe véve. Óvatossáknak kell lennünk az igényeket nézve, hiszen az egyetemre — ez természetes — elsősorban nem a pedagógiáért jönnek a hallgatók; még a tanárszakszaksok sem. Egyébként a tudományegyetemen használt pedagógiai tankönyvekből oktatunk, a hallgatói összehallgást is figyelembe véve.

Kurtán Lajos

Almazöld BMW

Cimnek jó. Az ember első látásra gondolja, valami jó ponyva, szenziációs rémtörténet, de-tekstivregény, kaland, vagy talán köze van Rejtő 14 karátos Alfa Romeo-jához. Vagy már mondja magában az első mondatot, szinte automatikusan, hogy minél előbb hallhassa a pont: két almazöld BMW találkozik a sivatagban...

Ezt az almazöld BMW-t tegnap láttam befordulni a Szentkirályi utca és a Krúdy Gyula utca sarkán, mikor éppen filozófiai államvizsgára igyekeztem. Erre még határozottan emlékszem.

Csak ezt akartam megírni.

— zu —

Már hagyomány,

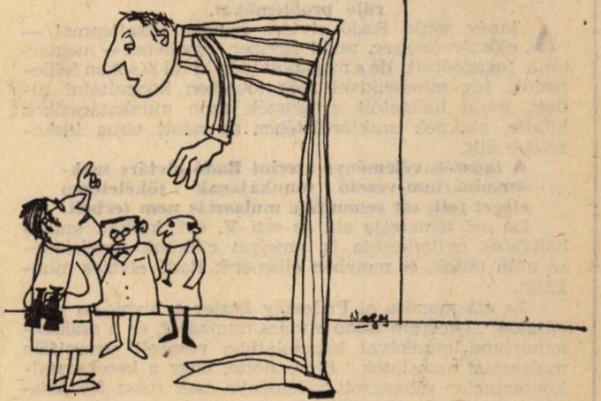
hogy a félév utolsó számában, a június közepén megjelenő lapunkban egy időre elbúcsúzzunk olvasóinktól, lapunk előfizetőitől.

A tanulmányi szünet után, a tanév kezdetén, szeptember 4-én jelentkezzünk ismét lapunkkal.

Augusztusban ugyan ismét megjelentettünk egy „beiskolázási” különszámot, ez azonban, tekintve hogy propagandacélból az érettségiző fiataloknak szól, idén nem kerül terjesztésre. (Külön kérésre azért előfizetőinknek is küldünk belőle.)

A nyári nagy vakáció idejére, minden kedves olvasónknak, kellemes nyaralást, jó pihenést kíván a „KÖZGAZDÁSZ”!

Az orvosin sem könnyű

Mondja azt, hogy ááá...

Mi van az I. évesek nyelvtanulásával?

Hogyan tovább szeptemberben?

Koncentráció – eredményekkel

Mint ismeretes, I. éves hallgatóink már az új reform tantervi struktúrája szerint vettek részt a nyelvoktatásban. A tanéveleji tesztvizsga alapján került sor a nyelvi csoportok kialakítására oly módon, hogy egy-egy csoportba általában azonos tudású hallgatók nyertek beosztást, s az első félévben heti 4, a második félévben heti 2 órában tanulták a választott nyelvet. A második félévtől kezdve, egy választható második nyelvet lehetett felvenni, heti 2 órában. Már az első félévben is volt lehetőség arra, hogy a második nyelvet fakultatív tárgyként tanulják.

Azok, akik az első félévben heti 4 órában tanultak valamely nyelvet, a második félév elején ebből a nyelvből koncentrációs oktatásra jelentkezhetnek. E 4 hét alatt a hallgatók napi 5-6 órában kizárólag csak a nyelv tanulásával foglalkoztak.

Az első koncentrációs időszak fő célkitűzése a beszéd-készség fejlesztése volt. Ezt a célt sikerült elérni:

a négy hét után a hallgatók beszéd-készsége, mondatszerkesztése, jártassága és hallás utáni megértő-képessége jelentősen fejlődött.

Az eredmény úgy volt biztosítható, hogy a nyelvi tanzék a célkitűzésnek megfele-

lően, olyan tananyagokat állított össze, amelyek jól szolgálják a beszéd-készség fejlesztését. A tananyag általában minden nyelvből 4 részből tevődött össze:

- 1 audiovizuális vagy audiolingvális beszéd-fejlesztő gyakorlatok,
- 2 nyelvtan,
- 3 lexika: olvasmányok, amelyek témájukkal kapcsolódnak az auditív feldolgozott tananyaghoz,
- 4 társalgási anyag, amely az előbbi 3 rész anyagát beszéd-szinten foglalja össze. A napi 4 tantermi órát 1-2 óras laboratóriumi foglalkozás egészítette ki.

A koncentrációs időszak első napján 100 kérdésből álló teszttel mértük az induló szintet s annak befejezésekor azt megint megisméltük.

Kitűnt, hogy a nyelvtudásban legjobb hallgatók teszt-pontszáma 1-10 %-kal, a leggyengébbeké pedig 50-90%-kal emelkedett.

Ez azt mutatja, hogy a koncentrációs időszak az alacsonyabb szintről indulókat jobban lendítette előre a fejlődésben.

A hallgatók részéről komoly

érdeklődés és várakozás előzte meg és kísérte a koncentrációs nyelvtanulást. Sokat vártak tőle. Az első 10 nap után bizonyos fokú fáradtság jelentkezett, amelyet azonban az időszak utolsó szakaszában sikerérzet váltott fel elsősorban azokban, akik nagyobb fejlődést tapasztalhattak önmagukban. A tanulmányi fegyelem jó volt, mindenki érezte, hogy a kísérlet jól szolgálja nyelvi fejlődését. Menet közben módjuk volt a hallgatóknak arra, hogy véleményüket és bíráló észrevételeiket közvetlenül elmondhassák a tanzékvezetőnek.

Az alapjában véve eredményes koncentrációs időszakot 12 hetes kevésbé intenzív nyelvtanulás követte, heti 2 órában. A csökkentett óraszám csak arra nyújthatott lehetőséget, hogy a nyelvtanár irányítást adjon a további fókuszban önálló nyelvtanuláshoz és időnként számonkérje az így elért haladást.

Ebben az időszakban a nyelvtudás fejlődése elsősorban attól függött, hogy mennyire tudják a hallgatók megszervezni az önálló rendszeres tanulást.

Ez az időszak próbája volt annak is, hogyan sikerült megtartani azokat az eredményeket, amelyeket a koncentrációs időszakban értek el a hallgatók. A kollektív eredmények elég kedvező képet mutatnak:

vagyis a szakosítás után, ennek megfelelően kerül sor a nyelvi csoportok megszervezésére. Azok részére, akik a kötelezően előírtól eltérően magasabb (beszéd-) szinten kívánják a megkezdett nyelvet tanulni (és ebből a nyelvből kollokváltak is), a tanzék ezt a lehetőséget biztosítani fogja.

Különösen áll ez azokra, akik azzal a szándékkal tanulják az így választott nyelvet, hogy III. éves korukban majd a piackutató szakágazatra kerülhessenek.

A jövő tanév szeptemberében tehát csak abból a nyelvből lesz koncentrációs oktatás,

amelyet a hallgatók a 2. félévben kezdtek tanulni kötelező tárgyként és erre csak azokat osztjuk be automatikusan, akik kétnyelves szakra kerültek a szakosításkor, vagy a szakosításra való jelentkezéskor ezt a (második) nyelvet jelölték meg koncentrációs tárgyként. Aki ezt nem tette, június 30-ig utólag megteheti: jelentse be szándékát a Nyelvi Tanzék adminisztrátoránál.

Szura Róbert és Bakonyi István

Na, végre... (Fotó: Marosi Béla)

Megkezdődnek a nyári szakmai gyakorlatok

A VIZSGAIDŐSZAK június első felében az „utolsókat rúgja” egyetemünkön. A diákok nyári program után néznek. Sokuk részére az egyetem „biztosítja” e program legalábbis egy részét:

megkezdődnek a nyári szakmai gyakorlatok, melyek ez idén mintegy ezer hallgatót érintenek. 550-en hathetes, a többiek pedig háromhónapos gyakorlatukat végzik majd.

A Közgazdász hasábjain hosszú hetekig folyt a vita e gyakorlatok hasznosságáról, fontosságáról, kerekasztal-beszélgéseket rendeztünk rólok, melyeken sokan kifejtették véleményüket pro és kontra. Most már a gyakorlati teendőknél van a sor: a szakmai gyakorlatok minél jobb megszervezésén és lebonyolításán.

Megpróbáltuk felmérni, hogy áll pillanatnyilag ez a munka. Gergely István, Képes Lajosné és Szomolányi Ferencné, az Igazgatási Titkárság munkatársai készséggel rendelkezésünkre álltak, amikor az elhelyezésekről érdeklődtünk náluk. Először a végzősök zárógyakorlatát vizsgáltuk meg. Mivel ők általában és helyeken kezdik meg háromhónapos gyakorlatukat, ahol a diplomamunka megírása és megvédése után dolgozni szándékoznak, jelenlegi elhelyezkedésük többé-kevésbé arra a kérdésre is választ ad, hol igyekeznek majd ifjú közgazdászokként kamatoztatni az egyetemen szerzett tudásukat.

Természetesen minden szakon vannak „divatos” helyek. A belkereseknél a Hungária és a Pannónia Vendéglátóipari Vállalatok, ipar szakon a Csepel Művek, a közlekedéseseknél a MÁV, elméleti szakon az OT és a Közgazdasági Intézet.

Ugyanakkor külkereseknél arányosan „eloszlottak” 14 külkereskedelmi vállalatunk, a pénzügyszakosok pedig az MNB-fiókok között (utóbbiaknál a Kohó- és Gépipari Minisztérium Hitelfőosztálya tűnik még fel gyakoribban a listán).

ÉRDEKES ÖSSZEHA-SONLITANI mindezt a „kis” gyakorlatok helyeivel. Azok ugyanis lényegesen na-

gyobb szóródást tartalmaznak, szinte minden szakon. Persze a „divatos helyek” nem tűnnek el, legfeljebb számuk nő. (Nem szeretnénk a „divatos” szónak valamiféle rossz értelmet tulajdonítani itt. Gazdaságunk számos ágazata ugyanis kevés számú nagyvállalat jelenléte jellemző, így a fiatal közgazdászok akarva sem mehetnének máshová, mint ezekbe.) Belkeren a Hungária mellett a KERORG és a megyei tanácsok fogadnak sok embert, a közlekedési szakon a MALÉV, a MASPED és az AKÖV-ök „konkurálnak” a MÁV-val. A többi szakon a helyzet lényegében változatlan, kivéve az elméletit, ahonnan senki sem megy a Közgazdasági Intézetbe, és a fogadók között iparvállalatok, minisztériumok és az Országos Konjunktúra és Piackutató Intézet szerepelnek. Ez utóbbi egyébként növekvő számban fogad más szakosokat is.

A tervek-matematika és a tanári „A” szakosokat iparvállalatok, országos szervek és intézetek fogadják, a nemzetköziseket többek között a rádió és televízió, a MUOSZ és a KISZ Központ, az agrárosokat a tsz-ek és állami gazdaságok.

SAKMAI SZÓ

címmel júniusban új kiadvánnyal jelentkezik egyetemünk. A kiadványt most és a jövőben is hallgatóink írásai töltik meg. Mostani mutatószámunkba a legutóbbi TDK-konferencia anyagából válogattunk ki néhányat.

A Szakmai Szó további számainak tartalmát csak vázolni tudjuk, mivel Töledek, a Ti munkátok tartalmától és színvonalától függ, mi kerül majd publikálásra. Az új kiadványt a szakmai, TDK, diplomadolgozatokra, és a szakszemináriumi munkákra alapoztuk. Ez a profil azonban gazdagodhat, színesedhet, ahogy szakmai ismereteitek, érdeklődéseitek elmélyül, és papíron meg is fogalmazódik.

Első alkalommal igen kis példányszámban jelenik meg, így csak kevesek számára tudjuk majd postára adni mutatószámunkat. Mégis szeretnénk, ha minél többen ismerkednétek meg vele, ezért kérjük, adjátok tovább társaitoknak.

Véleményeket, javaslatokat, de elsősorban szakmai témájú írásaitokat várjuk. Keressetek fel minket a Közgazdász szerkesztőségben, III. 381.

Kékesi Katalin

Nyelv	Kollokvált	Kollokviumi	Évfolyam
orosz	88	3,75	3,35
angol	48	4,37	3,83
francia	22	3,78	3,92
német	47	4,10	3,62

vannak, amelyeket a hallgatók beszéd-szinten tanulnak. A szakszövegfordítói szinten oktatott nyelvből koncentráció nincs.

A tanterv 2 nyelv beszéd-szintű tanulását csak a külker. szak piackutató és nemzetközi ismeretek szakágazatában írja elő, a külker. szak többi ágazatán és a közlekedési szakon, valamint a piackutató

szakágazaton egy nyelvet beszéd-szinten, a másodikikat szakszövegfordítási szinten kell tanulni. A tervezési és a tanári A és B szakon, vagy egy nyelvet (oroszt) beszéd-szinten, vagy 2 nyelvet (a terv szakon orosz-angolt) fordítási szinten ír elő a tanterv. A többi szakokon az orosz nyelv szakszövegfordítási szintű tanulása kötelező.

A második évtől kezdve,

Egyetemi életünk filmkockákon...

Egyetemi évek: Álmodozások kora.
Utána, a nagybetűs ELET: Fejlődés.
Tülméretezett mezőgazda-

sági tervezés: Az ötlábú birka. Külkeresnek lenni: Édes élet?!

Aki végigtanulta az évet szeptembertől júniusig: Velejég romlott.

Valaki ötször olvasta el a filotörténetet: Félkegyelmű.

Allamvizsga után aludni: Egy nehéz nap éjszakája.

A Kultúrosztály plakátjai: A csábítás trükkje.

Akik egy századból kerültek az egyetemre: Sivatagi 13-ak.

Amíg az ember sorra kerül az étteremben: Tízezer nap.

A fiúk és lányok aránya az egyetemen: A nő hétszer.

Puskázás a zárthelyin: A hivatás kockázata.

Az utolsó öt perc, amíg kiscsengetnek: Húsz óra.

Utóvizsga: Utószegzen.

Vizsgaterem: Kétszemélyes ketrec.

Vizsga: Bilincs és mosoly.

Neoton-hévek: A haza hú fia!

Akik lógnak az előadásról: Kalandorok.

KEFIR: Gólzápor?

Osztják az ösztönájt: Felrobbantott pokol.

Könyvvitel: Hogyan kell egymilliót lopni?

S mi az oka annak, hogy aki ezt írta, még mindig szabadlábbon van? A törvény balkeze.

— léva —

PROGRAMOZOTT OKTATÁS

(Halász Géza karikatúrája)

Érdeklődéssel olvastam a Közgazdászban megjelent klubbal kapcsolatos cikkeket. De úgy érzem, hogy mind — spé —, mind Csizsér Agnes cikke nagyfokú kiegészítésre szorul. Az általuk felvetett problémának ők is részesei, hiszen a klub tevékenységét nagyrészt a plakátokról leolvasott nevek és címek alapján vélik ismerni. Arról a munkáról, életéről, folyamatról szeretnék írni, amit mi láttunk és érzünk a plakátok túlsó felén, a klubban.

Klubmozgalom — „Közgáz” Klub

Érdekes összehasonlítani a magyarországi klubmozgalom saját egyetemi klubunk fejlődésével. Szerintem ez a megközelítés nem kitérés a cikkírók által kezdeményezett vitában — hanem olyan tényrögzítés, amely elengedhetetlen. Tehetjük ezt azért is, mert kétszeresen „Kiváló Klub” címmel kitüntetett klubunk már nevet szerzett a mozgalomban, s szerénytelenül nékül állíthatjuk, hogy sokak számára példakép vagyunk. De ne vágjunk a dolgok elébe...

Ma már az ifjúság művelődésének adekvát formáivá váltak az ifjúsági klubok, amelyek a komplex művelődés hatásainak érvényesítésével biztosítják a fiatalok sokirányú nevelését, szórakozását.

Igy a különböző intézményeknél az egész kulturális nevelőmunka „klubcentrikussá” fejlődött. Egyetemünkön viszont saját helyzetben vagyunk, egyetemi kultúravezetői körében folyhat a komplex kulturális nevelő tevékenység.

Tehát helytelen dolog a mi esetünkben a klubtól számonkérni a hallgatók kulturális színvonalában meglévő hiányosságokat, mert ezt egyrészt a hallgatóktól kell számonkérni, másrészt a klub csak részét képezi a kulturális lehetőségeknek, s bizonyos színvonalat feltételezve rendezi programjait. Klubunk már túlnőtt a klasszikus értelemben vett klubfogalom szűk keretein — bátran nevezhetjük politikai közéleti klubnak. Miért?

Az ifjúsági klubmozgalom fejlődésének három szakaszát különböztethetjük meg:

Az első szakasz az 1960-as évek elején kezdődött, amikor a klubok elsősorban a szórakozási lehetőségek keresése kapcsán alakultak. Ezt a szakaszt nagyfokú spontaneitás jellemezte. Ebben az időszakban alakult meg egyetemünkön is

az első klubformáció, amely csak tánclehetőségek biztosításával elégitette ki a „tömegigényt”, és intenzív kártyázással „az egyének speciális igényeit”.

Ezt a klubformát, melyet most is sok kezdő klub átélt, csak rövid ideig lehet folytatni. Rossz értelemben vett közösségre épül, vezetősége nem irányíthat, nem nevelhet, csak rendre utasíthat, fegyelmezhet. Előbb-utóbb rossz légkör alakul ki, amely kiváltja a klub feloszlását, ami ha saját elhatározásra történik, még szerencsésnek mondható, mert magában hordozza a fejlesztés, új koncepciók kialakításának lehetőségét. Ha viszont a fenntartó intézmény oszlatja fel az ilyen klubot, akkor hosszabb megtorpanást eredményez és kiváltja a vezetők idegenkedését. Egyetemünkön az 1960-as évek elején az előbbi eset történt, a klub fokozatosan elorvad.

A második szakasz, amely 1963 és 1966 között zajlott, a KISZ KB részéről a már tudatos és rendszeres irányítás korszakának tekinthető. 1964-ben jelent meg a KISZ „szabadidős” határozata, amely már egyértelműen megállapította, hogy a színes, eleven, tartalmas KISZ-élet elválaszthatatlan az ifjúsági kluboktól.

Amikor a KISZ VI. kongresszusán meghirdették az „500 ifjúsági klubot” mozgalmat, a Marx Károly Közgazdász tudomány Egyetemen már eredményesen működött jelenlegi helyiségében a klub, kezdeményező, lelkes vezetősége megalapította az újszerű — nem zárt közönségi alapokon nyugvó, hanem mindenki számára elérhető — klubformát.

PATAKI JÁNOS:

Amit a „plakátok” eltakarnak

A harmadik szakasz 1966-ban kezdődött, amikor már közel 1500 ifjúsági klub működött hazánkban.

Ebben az esztendőben hirdették meg először a „Kiváló Ifjúsági Klub” pályázatot, melynek keretében Budapesten 12 klubot tüntettek ki ezzel a megtisztul címmel.

Az 1968-ban a másodszer is meghirdetett pályázaton klubunk ismét elnyerte a kiváló címet.

Klubformák

Az előzőekben két klubformáról volt szó. Az első az úgynevezett „csíráklub”, esetleges képződmény, amely kizárólagosan a táncon alapult. Legfejlettebbnek a „közéleti klubot” tartjuk.

A leggyakoribb, a legelterjedtebb klubforma viszont a „közösségi klub”, amely zárt kis csoport érdeklődéséhez és igényeihez idomul, s ezt próbálja formálni. Ez a bevett, beidegződött klubforma jellemzi általában a középiskolai klubokat is. Nagyon hasznos, nevelő, közösségalkotó forma, de nem mindenhol, nem minden korosztály számára jelent egyedül lehetséges klubformát.

A fejlődésben csak időlegesen jelent nevelő hatást. Egyetemen például már exkluzív, zártkörűséggel elit réteg kiválasztásáért eredményezhető.

Kezdetben, például klubalapításkor, kitűnő forma, de ha már erős klubtagsággal rendelkezik, sokkal nagyobb a klub nevelő, emberformáló hatása, ha megnyitják a kapukat minden érdeklődő előtt, és inkább a műsorok sokrétűségével szelektálják az érdeklődőket. Jobb egy zsúfolt, mindenki által elérhető klub, mint egy zártkörű magabiztos társaság. Hangsúlyozom, a közösségi klubforma nevelő hatása nem vitatéma, de amikor a klubokról beszélünk, nem szabad elvonatkoztatni a fejlődéstől, előre is kell tekinteni. Ha ezt meg tesszük, akkor egyértelműen kirajzolódik előttünk a jövő klubja, az a klubforma, ahol nincs tagsági díj, belépődíj — a klub egy adott intézményen belül mindenkié. Az intézmény minden dolgozója — a mi esetünkben minden hallgató — érdeklődési körének megfelelő témákban tájékozódhat, művelődhet, kulturáltan eltöltheti szabadidejét. Így érkezünk a közéleti klub kategóriájához.

Mit értünk közéleti klubon?

Találom — bár bírálat formájában — legjobban az első cikk írója — spé — tapintott rá a megfelelő megfogalmazásra: „a »rendes« klub a plebs számára tart nyitva”. Igen, valahogy így gondoltuk mi is! Megjegyezzük, hogy nem mi vagyunk szellemi szülei ennek a formának. Ha már előszeretettel idézzük az „angol-klubokat”, s az annak megfelelő régi magyar „dzsentrí-klubokat”, akkor idézzük fel a Hungária kávéházat, vagy akár a Pilyaxot, ahol egyazon érdeklődési körű emberek gyűltek össze, s gyakorlatilag mindenkinek szabad bejárása volt — feltéve, ha még volt számára hely — és az egyéntől függött, hogy alkotóan részt tudott-e venni a beszélgetésekben; vitákban. Természetesen nem ezt akarjuk lemásolni, csak eszméileg nyúlunk vissza a múlthoz, ugyanígy felemlíthetnénk a falusi „fonók” példáját, ahol esténként a falubeliek megbeszéltek szűk „közéleti” problémáit, s néha ha messziről jött egy idegen, vagy hír érkezett, akkor a „világ” dolgai is terítékre kerültek.

Szerintünk ma a legfejlettebb klubforma a közéleti, mert túlnó a csak szórakoztatáson. Olyan klub,

ahol a tagok érdeklődési körüknek megfelelően, a politikai, a kultúrpolitikai, a szakmai közélet kérdéseivel aktívan foglalkoznak, művelődhetnek, beszélgethetnek.

Olyan klub, ahol többek között beszélgetésre lehet meghívni a miniszterhelyettes is, vagy a helyi közélet vezető egyéniségeit, ahol eszmét cserélhet a rektor és a hallgató, az igazgató és a szakmunkás. Nem nagykérdés ez? Immár öt éves tapasztalatunk szerint nem. Tévesek ugyanis Csizsér

nyelvel. Ily nagy hírű szervekkel együtt tárgyalni a mi klubunkat valóban kitüntető.

De hadd fokozzam, az Egyetemi Színpadon csak néha, a TIT-ben soha — de nálunk már öt évvel ezelőtt is vitába lehetett szállni az előadóval, sőt mi irányítottuk a beszélgetést, bírá, a klubtagok.

A klub bírálatok egy dolgról nem szabad elfeledkezni, lejönni a kultúrpolitika és megnézni a klubnaplókat, vagy előkeresni a Közgazdász

mai témáknál” nincs baj, s önhatalmán idesoroljuk a politikai vitaesteket is.

Természetesen vannak hibáink is!

De ne felejtjük el, hogy amikor elvállaltuk, hogy olyan klubot teremtsünk, amely szándékunk szerint mindenkinek, közel 2500 embernek nyújt művelődési, tájékozási és szórakozási lehetőséget, nagy munkát vállaltunk.

S amikor igyekszünk mindig aktuális kérdésekkel foglalkozni, akkor gyors reagálásra van szükség és rohamtempóban kell elkezdni és befejezni a szervezést. S még valami. Hétfő kivételével minden nap nyitva tartunk. Délután 2 és 7 óra között szabad a klub, igénybe lehet venni negyed-ostályú áraon a büfét, lehet játszani, csoportosan beszélgetni, vitakozni, folyóiratokat, újságokat olvasni — még tanulni is. Ezekkel a lehetőségekkel viszont többen is élhetnének.

A vezetőség munkájáról

A vitaindító cikk elején ezt írják rólunk: „Olyan hallgatók, akik szabadidejük nagy részét annak áldozzák, hogy megteremtsék sok társuk számára az otthonos művelődési lehetőséget.” Valóban így van! Ugyanez a cikk később már ezt a költői kérdést válaszolja meg: „Nagy a klubélet szervezőinek felelőssége. Érzik ezt? Mintha néha elfeledkeznenek róla. A rutinjukra hagyatkoznak.”

A klubvezetés jelenleg húsz tagból áll. S havonta tart összevont értékelő és programkészítő értekezletet. Ezenkívül a három munkacsoport: a politikai, a közgazdasági és az „életpályám” többször is tart munkaköri értekezletet. Közösen elhatározott koncepció alapján döntjük el, hogy miből érdemes vitát rendezni, illetve milyen programokat szervezzünk.

Kiosztjuk a feladatokat, s megindul a gépezet. Tudjuk, sokszor kívánnivalót hagy maga után az est levezetése. Az építő kritikákat mindig elfogadjuk, okulunk belőle. Nem is állítjuk, hogy a klubvezetés minden tagja kitűnő riportert, vitavezető, noha az előkészítő munka során alaposan felkészülnek az adott témakörből.

A klubvezetés tagjai diákok, különböző évfolyamok, különböző karok hallgatói. Előzetesen mindig kikérjük társaik véleményét, s minden javaslatot igyekeznek megvalósítani. Sajnos, nem mindig sikerül.

Rendezvényeink sikerét általában nem a vitavezető, hanem a közönség aktivitása eredményezi.

Ma már vendégeinknek akár sportolók, irodalmárok, politikusok, vagy művészek — fel kell készülniük a megadott témakörrel túllépő, széles skálájú, elmélyülő beszélgetésre. Elértük, hogy esténként a klubban egyenrangú beszélgető partnerek vitájk meg életük és közéletünk kérdéseit.

A klubvezetésnek mindenki tagja lehet, akinek kedve van ehhez az érdekes és vonzó KISZ-munkához. Javaslatokat és bírálatokat szívesen veszünk, csak fel kell keresni minket.

S még valami! A klubvezetés a klubhoz hasonlóan csak részét képezi a kulturális aktiválózatnak. Mindig összehangoljuk munkánkat a többi munkaterülettel, a közönségszervezéssel, a propagandacsoporttal stb.

Propagandacsoport — plakátok

Félreértés ne essék, a plakátokat nem a klubvezetés készíti, hanem egy különálló propagandacsoport, amely vállalja azt a nehéz, és időt-

rabló munkát, melynek igazi eredménye csak egy-egy jól sikerült figyelemfelkeltő plakát lehet, alkotója pedig mindig háttérbe szorul, nem válik ismertté azon százak előtt, akik elolvasták. Mélyen, de nem együttérzően sajnálni lehet azokat, akik ezeket a munkákat csak „a folyosót inkább díszítik, mint a figyelmet felhívó” plakátoknak értékelik. Szerencse, hogy kevesen vannak! Ezt bizonyítja a klublátogatottság!

Önkritikaként azt is elmondhatjuk, hogy bár olyan egyetemen élünk, ahol tanítják a propagandát és reklámot, ahol foglalkoznak a „public relations”-nel, mi csak most jutottunk el odáig, hogy az eddig csak festőbrigádot reklámcsoporthá fejlesztjük.

A kezdet jeleit idén már mindenki tapasztalhatta a havonta megjelenő műsorfüzetekkel. Jövőre már rendszerebbé tesszük és tökéletesítjük a tájékoztatást és a tájékozódást. Keressük és várjuk mindazok jelentkezését, akiket érdekel ez a munkaterület. — Várjuk mindazokat, akik szívesen foglalkoznak reklámmal.

A klub tevékenységének fejlődésével párhuzamosan alakult a propagandamunka is. Kezdetben 1964—65-ben például külön brigád járta az előadókat és dacolva törőrongyokkal, táblákkal írta a klub programjait. Ezt a korszakot később a stencilek követték, de ezt a formát sem lehetett sokáig alkalmazni. Az egyetemet ellepték a különböző felhívások, nehéz volt a tájékozódás. Sajnos elértek, hogy ma már a plakátokkal vagyunk hasonló helyzetben. Sokszor három, négy plakát is egymás mellett hirdeti a különböző programokat. Valóban nehéz eligazodni a plakátzűgungelben — de itt visszakanyarodhatunk eredeti témánkhoz, a sok különböző plakát szerinti a klub sokrétű, rendszeres programjait propagálja. Tehát mégis van változatos klubélet a „Közgáz”-on.

Céltűzéseink

Öt esztendősfélfolyóiratunkra az eddig bevált sorozataink mellett új formákkal is jelentkeztünk. Idén sikeresnek bizonyult a kísérleti jelleggel beindított Zenei Klub, és a Filmklub 99. Ezenkívül terveink között szerepel alkotó filmklub létesítése, mely művészi kisfilmeket kívül hirdetésre feldolgozva egyetemi életünket is.

Szervezetesebbé akarjuk tenni a délutánokat is.

Tervezzük például a brizstanfolyammal egybekötött kártyadélutánokat, a zenei klubba most érkezett sztereo-rádióval kiegészülve a tökéletesített „sztereo délutánokat”. Havonta egyszer megrendezzük a lányok napját, amikor — sokak bírálatának hatására — reméljük, női vendégei is lesznek a klubnak. A tv rajongóinak talán sikerül külön helyiséget szerezni, de ezen kívül színes televíziókészülék beszerzéséről is folynak már tárgyalások.

Az eddigi sorozatainkban — Fórum, Közgazdasági konzultáció, Életpályám, Emberközelemben, Egyetemi Közéleti Fórum, Sport — pedig igyekeznünk fogunk érdekes, mindenkit érdeklő esteket szervezni. De mindezt csak a klubtagság, a mi esetünkben az egyetem minden hallgatójának segítségével tudjuk megvalósítani. Mindenkit szeretettel várunk össze a klubban.

Utóirat

Tudjuk, hogy a vitaindító cikkben és a reagálásában csak aprópontok jelentkeztek a klub problematikájára.

Az elkeseredett alaphangulatot az egyetemi hallgatóság kulturális színvonalának hiányosságai eredményezték. Ezzel kapcsolatban szociológiai felmérés készült egyetemünkön, melynek eredményeiről a Közgazdász is beszámol.

A klubvezetés nem sérült meg a sokszor erős, s véleményünk szerint tájékoztatásból eredő bírálatoktól. A bírálat ösztönzően hatott. Alkalmat kaptunk arra, hogy számot vessünk önmagunkkal, munkánkkal, megvalósult és megvalósuló terveinkkel. Köszönjük!

Agnes adatai, a klub vitáin nincs érdeklődés és közöny. Úgy látszik, nem volt ott Jánosy Ferencel történt találkozásunkor, vagy a kínai helyzettel foglalkozó vitáestén stb.

Milyen is tulajdonképpen a mi klubunk?

Az 1964—65-ös tanévtől kezdve működik jelenlegi formájában klubunk. Félévente kb. 60 rendezvényen 6500 fős látogatottságot érünk el, tehát évente az egyetem hallgatóinak hatszorososa fordul meg esténként a klubban.

Természetesen ebben a statisztikában nagyfokú az átfedés, és ezek szerint valójában beszélhetünk törzsgárdáról. De azt is figyelembe kell venni, hogy a törzsgárda mellett esténként — más-más érdeklődési szándékkal — még sokan betérnek a klubba. Ezt mi eredménynek értékeljük. S milyen a törzsgárda? Nem ugyanazok járnak például a sportrendezvényekre, mint a Fórumokra, tehát műsorformánként, illetve érdeklődési körönként eltérőek. Ahány téma, annyi törzsgárda! Kedves Csizsér Agnes, hát akkor mégisincs baj, hisz így legalább „X” törzsgárda létezik!

Csizsér Agnes szerint a törzsgárdán kívül a klubot azok az „alkalmi vendégek” látogatják, „akik a klub rendezvényeit ismeretanyaguk bővítésére szolgáló potenciális lehetőségek tekintik”. Hát ez egyszerű, nem?! Megtisztelő, hogy mindez a cikk szerint egyenrangú az Egyetemi Színpad vagy a TIT rendezvé-

regi számait — az idejeiket nem nagyon érdemes böngészni, keveset írtak a klubról — vagy ne adj isten, felkeresni a klubvezetőséget, de tanácsolhatjuk a klub meglátogatását is. A bírálatok számunkra is tanulsággal szolgálnak. Meg kellene találni azt a módszert, amellyel a belépő új diáknemzedékekkel megismertetjük a kialakult hagyományokat — jelen esetben azt a klubformát, amelyet már az előző évfolyamok megalapítottak és az újabbak állandóan tökéletesítenek.

Kiket hívunk meg? ...

A vitaindító cikk azt kifogásolja, hogy „a klub kulturális tevékenysége az elmúlt fél évben túlnyomórészt abból állt, hogy érdekes embereket faggattott, mitől is olyan érdekesek?” Szerinte, a klub elfeledkezett arról, hogy „vannak élő, égető kulturális problémák, izgalmas új művek”. Álljunk meg ennél a két megállapításnál. Így van ez? Nincs így? Soroljam? Csak a második félévben:

Közélet és filmművészet — vendégünk Kovács András filmrendező.

Történelemszemlelet a mai magyar drámairodalomban — vendégünk Gyurkó László.

„Megállni tilos” — beszélgetés a politikai satíráról Komlós Jánossal.

A forradalmi ifjúsági napok keretében beszélgetés „Közélet és művészet” címmel Major Tamással, majd Gobbi Hildával. Említhetném a NE-KOSZ-mozgalomról rendezett vitaestet, melynek politikai jellegén kívül aktualitását a Fényes szelek váltotta ki. A cikkíró szerint — s ezzel egyet is értünk — a „szak-

Közgazdász lesz belőle

A közelmúltban lezajlott neveléstudományi konferencián az egyik legnagyobb érdeklődést kiváltó téma „A kommunista közgazdász mint speciális szakembertípus személyiségjegyeinek felvázolása” volt. Dr. Megyeri Endre elvtárral — akinek az előadásában jelentős részt foglalt el az említett kérdés — azokról a feladatokról beszélgetünk, amelyek az egyetemi nevelőmunka során merülnek fel a személyiségjegyek kialakításával kapcsolatban.

— „A társadalmi érdek iránti különös fogékonyság”, „közgazdasági szemlélet”, „makró- és mikro gazdasági szemlélet”, „műszaki gazdasági szemlélet”, „döntési készség”, „vállalkozási kedv”, „analitikus és szintetikus gondolkodási készség”, „kockázati hajlam”, „szervező készség”, „küzdőképesség”. Az előadásban felsorolt személyiségjegyek eléggé elvontnak tűnnek. Hogyan valósulhat meg a gyakorlati oktató-nevelő munkában ezen készségek és tulajdonságok kifejlesztése?

A közgazdász-egyéniesség tulajdonságainak programszerű kimunkálása és a hallgatókban való kifejlesztése az egyetemen elsősorban a szaktanszék feladata, de természetesen az egyetem más tanszékei, sőt a különböző társadalmi szervezetek is sokat tehetnek ezen a téren. Sőt bizonyos tulajdonságok, így különösen a szervezőkészség, a tárgyalókészség, az emberekkel való megfelelő bánásmód különböző feladatok megoldása kapcsán, a hibák eleni rugalmas, de szívós küzdelem elsősorban a társadalmi szervezetekben végzett aktív tevékenységben fejleszthetők. A tanszék speciális lehetőségei ezen a téren: a közös munka a szemináriumok és a szakszemináriumok keretében, feladatok a TDK-ban és a termelési gyakorlatokon, a hallgatók bevonása a tanszék kutatási feladataiba, társadalmi-tudományos szervezetek

rendezvényeibe stb. Ha ezen a téren nem is számolhatok be széleskörű, általános eredményekről, néhány pozitívan értékelhető tanszéki kezdeményezést megemlíthetek: Koltseck elvtárs például a Belkereskedelmi tanszéken egy KK munkát, mely több szervezési részfeladatot is magában foglalt, a szakszeminárium hallgatóival együtt oldott meg. Az Ipari Üzemszervezési tanszék a vállalati belső mechanizmus vizsgálata során különböző vállalati felmérésekbe vont be több hallgatót, s nálunk az Ipargazdaságtan tanszékén is jórészt az egyik szakszeminárium végezte el egy KK munka helyettesítő szakaszát.

Előadásában az értelmi képességek kifejlesztésével kapcsolatban szó esett a nevelés bizonyos egyoldalúságáról.

A képességek között különös jelentősége van az értelmi képességeknek. Ezek főbb elemei az érzékelés, az észlelés, a figyelem, az emlékezés, a képzelet és a gondolkodás képessége. Tanszékeink nevelőmunkájának feladatai között ezek közül általában a gondolkodóképesség fejlesztését szokták kiemelni. Úgy tűnik, hogy az észlelés, a figyelem és a képzelet fejlesztésének úgyszólván alig tulajdonítunk jelentőséget, noha a közgazdász munkájának hatásfokát szinte láthatatlanul, de jelentősen befolyásolják.

Balgaság lenne azt hinni, hogy a hivatását gyakorló közgazdász a tevékenységének fejlesztéséhez szükséges eleményanyagot csak a biflázi tanulási és ennek gondolati feldolgozása útján szerzi be. Mennél inkább ezt az utat járja, annál inkább elszakad a való élet lehetőségeitől és szükségleteitől, s képtelenné válik a fejlődésre. **Közgazdászainkat fogékonyra kell tenni a való élet dolgai iránt: a színek, a szokások, a működések, az új technikai vívmányok, az ízek és az élet ezer csodája iránt. Vagy még pontosabban**

fogalmazva: fenn kell tartani és fejleszteni kell még meglevő ifjúkori fogékonyságukat, s el kell érniük, hogy ez a fogékonyság közgazdász hivatásuk gyakorlása közben is jellemesse őket. E nélkül a képesség nélkül nem lehet komolyan elvárni, hogy a közgazdászok valóban az új technika bevezetésének harcosai legyenek, hogy a kereskedelem területén dolgozó szakembereink felfigyeljenek a korszerű csomagolóanyagokra és technikákra, hogy fel tudják mérni egy-egy reklámeszköz várható hatásait, hogy az árpoktikában számolni tudjanak az árváltozások különböző rétegek keresletére gyakorolt hatásaival, vagy felfigyeljenek a munkaes üzemszervezés hiányosságaira.

Véleményem szerint — mondotta Megyeri elvtárs — képzettségünk egyoldalúan a mechanikus ismeretközlésre, s emellett a racionális gondolkodásra van beállítva. Félreértés ne essék, nem a racionális gondolkodásra való nevelés ellen kívánok fellépni. Nem, a gondolkodási képességek fejlesztésén terén még sok adósságnak és ki nem használt lehetőségünk van. Ami ellen azonban tudatosan küzdeni kell, az a képességek fejlesztésének egyoldalúsága, az észlelési, megfigyelési képességeknek és a megismerő beállítottságnak szinte az elfojtása, legalábbis a szakmai képzés területén. Ezeknek a képességeknek a fenntartása és tökéletesítése alapjában a szaktanszék feladata. És ez ugyanúgy tudatos és módszeres munkát kíván, mint bármelyik más tulajdonság fejlesztése.

— Az említett példák alapján várható-e, hogy a szakszemináriumok rendszeres szoros kapcsolatba kerülnek a gyakorlati élettel? Milyen módszerekkel kíván hozzájárulni az Ipargazdaságtan tanszék az önállóság, döntési képesség és egyéb készségek kibontakoztatásához?

Az Ipargazdaságtan tanszék kezdeményezéséről a következők szerelném elmondani. Ebben a tanévben minden ipargazdaságtani szeminárium csoport számára úgynevezett bázisvállalatot jelöltünk ki. A szeminárium állandó feladatai közé tartozik, hogy az elméleti foglalkozások előtt egy-két hallgatója, témánként felváltva, megvizsgálja, hogy az adott probléma a bázisvállalatnál, illetve a vállalatnak megfelelő iparágban, hogy néz ki. **E vizsgálatok mottója: „Hát a mi vállalatunknál hogy van?”** A szemináriumok feladatai közé tartozik a vállalatra, illetve az adott iparágra vonatkozó hazai és nemzetközi híryanagy, továbbá katalógusok, prospektusok gyűjtése és feldolgozása, a rendszeres üzemi látogatás, a vállalat, vagy a profiljába tartozó kiállítások megtekintése stb. Az első tapasztalatok természetesen még nagyon szerények, nem kis részben azért, mert még sok érdeklenséggel és kényelemmel kell megküzdünk hallgatóknál és oktatóknál egyaránt.

Az észlelés, a megfigyelőkészség és a megismerő beállítottság fejlesztésének természetesen sokféle jól bevált módszere van, melyeknek tervszerű igénybevétele további feladatunk.

Ettől nem félek. Ellenkezőleg. Nagyon fontosnak tartom a bázisvállalatoknál végzett munkát ebből a szempontból is. **A küzdőképességet csakis a valódi problémákkal való küzdelem során fejleszthetjük ki.** Úgy érzem nagy hiányt pótolunk, amikor a hallgatókat még az egyetemi éveik során hozzászoktatjuk a gyakorlati élet által felvetett kérdések felismeréséhez és már ebben az időben is kialakul a bonyolult helyzetekből kivezető út megkeresésének készsége.

Meruk József

KITÜNTETÉSEK

A pedagógusnap alkalmából egyetemünk több oktatója és dolgozója részesült kitüntetésben, pénzjutalomban.

Az OKTATÁSÜGY KIVÁLÓ DOLGOZÓJA kitüntetést dr. Polinsky Károly művelődésügyi miniszter-helyettes nyújtotta át dr. Gyenge Erzsébet, dr. Riesz Miklós, dr. Komjáti Zoltán és dr. Mihalik István docenseknek.

KIVÁLÓ DOLGOZÓ kitüntetést kapott Ferenc Györgyné főelőadó, Szép Antalné tanszéki ügyintéző és Bácsai Kálmán revizor.

Miniszteri dícséretben részesült dr. Antoniewicz Flórián adjunktus és dr. Bíró Sándor adjunktus.

A Központi Népi Ellenőrzési Bizottság elismerő oklevelét kapta dr. Antoniewicz Flórián, Bodnár Pál, dr. Kovács Sándor adjunktus és dr. Schusztér Ede docens.

Ezenkívül dr. Szabó Kálmán egyetemi tanár rektor és a dékánok számos oktatóknak és dolgozóknak pénzjutalmat adományoztak. Dr. Párdi Imre, az Országos Tervhivatal elnöke pénzjutalomban részesítette azokat az oktatókat, akik a Közgazdász Továbbképző és az OT közös szervezésű matematikai módszerek alkalmazásával foglalkozó előadás-sorozatban és lebonyolításában részt vettek.

A kitüntetetteknek és jutalmazottaknak gratulálunk!

KN

Mint rendszeres fővárosi utazó, nagy érdeklődéssel olvastam a Budapesti Közlekedési Vállalat vezérigazgatójának bejelentését, miszerint ez év közepétől általánosan megvalósul a KN, vagyis nem lesz többé kalauz villamoson, buszon. Ez kétségkívül a fejlődés útja, aminek örülni kell, sőt nagyon kell örülnünk, mert ezáltal nagyot fejlődünk, átgorjuk a közlekedési fejlődés egy szakaszát. Nem holmi vacak persely lesz ugyanis a villamoson, hanem elegáns kis automata lyukasztó. Jogos a büszkeség: míg más országokban a perselyrendszer dívik, mi kettőt lépünk, és máris előbbre tartunk.

Az újfajta automata lyukasztó csuda ügyes szerkezet, be kell tenni a jegyet, meg kell húzni egy kart, és a gép önműködően lyukaszt. Elgondolni is jó, kicsoda nagyszerű szórakozás lesz majd a 6-oson, délután fél 5-kor a lépcsőn lógó utasok számára az a

nemes vetélkedő, hogy ki tudja előbb felfedezni az ember-sűrűben a szerkentyűt, és mi-csoda pompás erőpróba lesz azt használni is. Sportszerető nép vagyunk, és ez a masina vérbeli birkózást jelenthet majd, hiszen a 6-oson még kapaszkodni sem könnyű, hát még önműködő kart húzogatni. Azt mondanom sem kell, hogy aki mellhúzókat, az a hölgyek megvetésének tárgya lesz.

A jegy természetesen gyökeres változáson megy át. Nem holmi fehér-fekete fecni, művészi megtervezett halványárga és halványkék (minő esztétikai érzék!) biléta szolgálja majd az utazóközönség lelkének felvidítését. Ha ezentúl valakinek az orra előtt elmegy a negyedik busz is, elég ránéznie a szemgyönyörködött halványkék jegyre, és máris megnyugodnak az idegei.

Ezentúl nem kalauztól kérjük a jegyet, hanem a fűszeresnél, mert ott fogják árulni. (Nem is rossz: kérek egy liter tejet, tíz deka párizert és egy vonalat.) Ezenkívül kapható lesz még a jegy a dohányboltban, a végállomáson, a postán stb., egyszerűen majdnem mindenhol, kivéve persze a villamost. Feltétlenül figyelemre méltó a BKV-nek a bátor kezdeményezése, hogy küzdjön a kényelmeskedők olyan tunya, destruktív nézetét ellen, hogy a villamoson egyszerre jegyet is lehet venni, meg utazni is lehet. Ha ezentúl valaki a végállomásra akar utazni, az előbb menjen el a végállomásra, és vegyen jegyet. Nem árt egy kis rendet tanulni. Aki késő éjjel (amikor már zárva minden KÖZÉRT) akar utazni, és nincs bérlete, az magára vessen. Menjen taxival, vagy tegyen egy kis egészségügyi sétát, megérdemli. A potyázás úgy néz ki, semmiképp nem ajánlatos: olvasom ugyanis, hogy bevezetik a „Járműkísérő szolgálatot”. Hogy ez pontosan mi, azt nem tudom, de erős a gyanúm, hogy valami álcázott kalauzféle.

Ádám meg majdcsak kibírjuk valahogy. H. Gy.

1.

Az ember érzelmi hangulata csodálatosan sokrétű. Es kifejező. Aggódunk, félünk, remélünk, örülünk, ujjongunk, a boldogságtól ordítani tudnánk (mondja a sláger). S talán nincs is annyi kifejező szava egyetlen nyelvnek sem, amilyen sokféle lehet a hangulatunkat tolmácsoló arckifejezés.

Vizsgán, magánéletben, sportban, munkában? Teljesen mindegy.

Most talán kerestéljék el a vizsgaidőszakra? Például valahogy így: 1. Jaj, jaj, nem lehetett olyan rossz... 2. Ugye tanár úr, tudtam... 3. Képzeltétek, sikerült!! 4. Ez nem lehet igaz! Jeles Államvizsgán!! 5. Bee... jobb mint a Marié...

FOTO: KULCSÁR JÓZSEF
SZÖVEG: PONGRÁCZ GYÖRGY

AZ ÉRZELMEK ISKOLÁJA, AVAGY VIZSGAIDŐSZAKI LÁZGÖRBE

2.

3.

4.

5.

(AVAGY TELEFONÁLOK AZ EGYETEMRŐL)

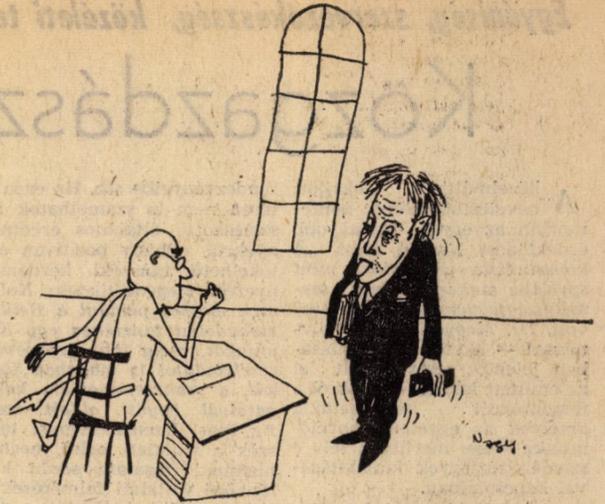
— Aszondi: nulla-nulla-nulla-nulla-nulla-egy....
 Halló!
 — Brrrr.....
 — Egy darab nulla, várjunk.....
 — Hrrrrrr.....
 — A nénikéd! Próbáljuk meg még egyszer
 nulla.....
 — Halló!
 — Halló, ki beszél ott?!
 — Halló!
 —?!
 — Halló!
 — Hé, nyögje már ki, hogy mit akar!!!
 — Halló!
 — Azt a! Na, még egyszer!.....
 Ez az! Van vonal! Kicseng! Felveszik! Halló, te vagy az,
 Kleofás?
 — Igen.....
 — Szervusz. Szeretnék.....
 — Grrrrrr.....
 — Hallasz, Kleofás?!
 — Zrrrrrr.....
 — Hej, hogy azt a.....
 — Halló?
 — Igen, itt vagyok! Kleofás.....?
 — Nem itt a Nácsi néni beszél. Tessék olyan szíves
 megmondani az Esztikének, hogy meghozták az uborkát!
 — Jó, megmondom, csak nem tudom, hogy.....
 — Srrrrrr.....
 — Halló, ki az az Esztike?! Halló.....!!
 —
 — Hm, hm.

KAPCSOLÁS

— Szeretnék tizenhatodikán vizsgázní, kérem, írja
 fel a nevemet!
 — ?? Hogyne, persze..... Hrrrr
 :..... vau, vau!
 — Kivel beszéllek?
 — Egy kuttyussal.....! Nézzük újra!
 Nulla.....
 — Tessék!?
 — Jaj, de megijedtem! Ki az?
 — Központ.
 — Egy városi vonalat szeretnék!
 — Milyen mellékre?
 — Nulla-nulla-nulla.
 — Tessék letenni, rögtön adom!
 — Igen..... Egy, kettő, három, négy,
 öt, hat, hét, nyolc, kilenc..... tizenhatezer-
 négyszázötvenkilenc, tizenhatezer-négyszázhatvan,.....
 Megpróbálom, hátha..... Hurrá, vonal! Nem
 beszél mással! Lottózni fogok.....
 — Igen!
 — Kleofás?
 — Szervusz, én.
 — Az előbb szétkapcsoltak.....
 — Igazad van.
 — Szeretnék kérdezni tőled valamit bizalmasan!
 — Parancsolj!
 — Mennyi nyolcszor hét!
 — Ötvenhat.
 — Kösz!
 — Szívesen.
 — Szervusz.
 — Szervusz.

(VEGE)

Tormai László

Készült? ...Avagy egy teljesen fölösleges kérdés

Prosperitás...

A függöny felhördül

ABSZTRAKT SZITU

Színhely: szemináriumi terem, tanári asztal, rajta
 indexek, az asztal előtt három szék. Folyik az óra.
 Tanár: Lévé, hogy ez az utolsóelőtti óránk ebben
 az évben, kiosztom most a gyakjegyzetet, és akkor nem
 kell már legközelebb bejönniük.
 3 diák, kórusban: Miért olyan sürgős ez a Tanár úr-
 nak, csak nem kell elutaznia? Úgy sajnálnánk, ha el-
 maradna a következő foglalkozás.
 Tanár: Érdekes, 20 éve vagyok a pályán, de ilyet
 nem hallottam még. Mindegy, a jegyeket még ma be-
 írom, és hogy a következő órán mi lesz, majd meglát-
 juk... Kezdjük hátulról a névsort. Zaturek! Milyen je-
 gyet akar?
 Zaturek: Hát az igazat megvallva, én ebben a fél-

évben jóformán semmit nem tanultam Valamit azért
 még tudok tavalyról, az az érzésem, megérdemlek egy
 hármast
 Tanár (zavartan): De a dolgozatai, fiam...
 Zaturek: Ugyan, Tanár úr, csak nem dől be nekik?
 Úgy puskáztam össze mind a kettőt a könyvből. Hát
 csoda, ha jól sikerültek?
 Tanár: De az órai aktivitás? Hát milyen jókat szo-
 kott maga közbeszólni...
 Másik két diák (közbevág): Tényleg, mindig majd
 meghalunk a röhögéstől, ha a Zaturek beledumál...
 Tanár: Kérem, ez nem kabaré. Itt arról van szó,
 megérdemli-e Zaturek a jobb jegyet, vagy sem!.. Ak-
 kor egy négyesben megállapodhatunk?
 Zaturek: Megmondtam már Tanár úr, nekem hár-
 mas kell. Ha nem tetszik a Tanár úrnak, buktasson meg,
 és kész!
 Tanár: Hogyisne! Mit kapnak akkor a többiek?...
 Hát nem bánom, mindnyájan kapnak egy-egy közé-
 pest...
 Másik kettő: No de Tanár úr, a Zaturek két klasz-
 szissal jobb nálunk! Ez így nem igazság.
 Tanár: No jó, megbuktatom magukat. Így már ren-
 den lesz?
 3 diák: Persze, tetszik látni, mégiscsak tud a Tanár
 úr igazságosan osztályozni.
 Tanár és a függöny: leroskad.

— Borsi —

TEVE

A púp fogalmához absztrak-
 ció útján jutunk, elvonat-
 koztatjuk a tevékől, ami kö-
 zös.
 Megjegyzés: A tevét, mint
 szubsztanciát bevezethettük
 volna úgy is, hogy definiáljuk
 az egy púpú tevét (továbbiak-
 ban p10), és ezt a fogalmat a
 púpok számára vonatkozó tel-
 jes indukcióval általánosíthat-
 juk. Ezzel az axiomatikus fel-
 építéssel szemben a továbbiak-
 ban a szemléletes fogalomalko-
 tást előnyben részesítjük (lásd
 az ábrákat).
 Nem törekszünk teljességre a
 tevékkel kapcsolatos összes je-
 lenség megragadásával, hanem
 csak a könnyebb megértésre,
 amely nem megy ezáltal az ál-
 talánosság rovására.
 I. DEF.: Egy púpú tevének

nevezük azt a tevét, amelynek
 egy, és csak egy púpja van.
 A. 1. Beszélhetünk végtelen
 sok púpú tevéről, az ún. ideá-
 lis tevéről.
 2. Általánosabb értele-
 mben a lovat 0 púpú tevének ne-
 vezzük és p0-lal jelöljük.
 TETEL: Minden teve vagy
 egy púpú vagy két púpú vagy
 több.
 I. BIZ: Tegyük fel a tétel el-
 lenkezőjét, vagyis azt, hogy van
 olyan teve, amely sem egy pú-
 pú, sem két púpú, sem több.
 Az ilyen teve púpjainak száma
 A/2 miatt 0, és így ez a teve
 0. Ellentmondásba kerültünk
 eredeti feltételünkkel, tehát in-
 direkt feltevésünk helytelen
 volt.
 A tétel érdekessége és fon-
 tosága miatt még egy szem-
 léletes, de az általános tárgya-
 lást nem csorbító bizonyítást
 adunk.
 II. BIZ: Képzelnünk el egy

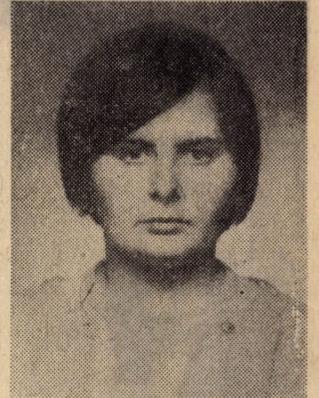
nagy sivatagot. A sivatagban
 homok van, valamint egy ka-
 raván. A karavánúton tevék
 mennek. Minden tevén egy, és
 csak egy tevehajcsár ül. (Mivel
 a tevéknek véges sok púpjuk
 van, feltehetjük, hogy egyik te-
 vehajcsár sem ül tevéje púp-
 ján.) Ily módon a tevehajcsá-
 rok és a tevék között kölcsö-
 nösen egyértelmű megfelelte-
 tést hoztunk létre. A karaván
 két végpontjához illeszkedő
 egyenes által meghatározott
 két félsík közül az egyikben
 éppen most megy le a nap. Az
 ég alja sötétetni kezd. Elfogy
 az élelem és a víz. A karaván-
 vezető harsonájába fúj. A te-
 vehajcsárok megkérdezik tevé-
 jüktől. „Hány púpod van?” A
 tevék hátratekintenek, és meg-
 számolják. (Ez lehetséges az
 I. def. értelmében.)
 Újabb harsonázás. A tevék
 a hajcsárok fülébe súgnak,
 majd:

1. hajcsár: „Teve van egy
 púpú.”
 1. hajcsár: „Teve van két
 púpú.”
 ...
 n. hajcsár: „Teve van n-
 púpú.”
 n. hajcsárok kara: „Teve
 van több púpú.”
 i=1
 Feltehetjük, hogy a hajcsá-
 rok és a tevék igazat mondtak,
 és ezzel tételünk bizonyítást
 nyert.
 B. Előfordulhatna, hogy van
 olyan teve, amelyik nem mon-
 dott igazat, de ezt axioma-
 rendszerünkön belül eldönteni
 nem tudjuk. Annyit azonban
 II/2 utolsó tétele szerint mond-
 hatunk, hogy ez a teve ha-
 zudós teve.
 Bx. Kizárólag konvex tevé-
 ről szoltunk. Konkáv tevékre
 általában nem igaz, ilyen te-
 vékre tevehajcsár fel sem ül.

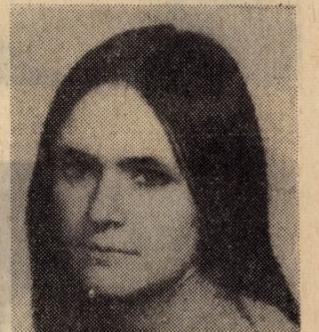
(— tormai —)

Varga Judit

Kovács Edit

Csáki Piroska

VISZLÁT SZEPTEMBERBEN!

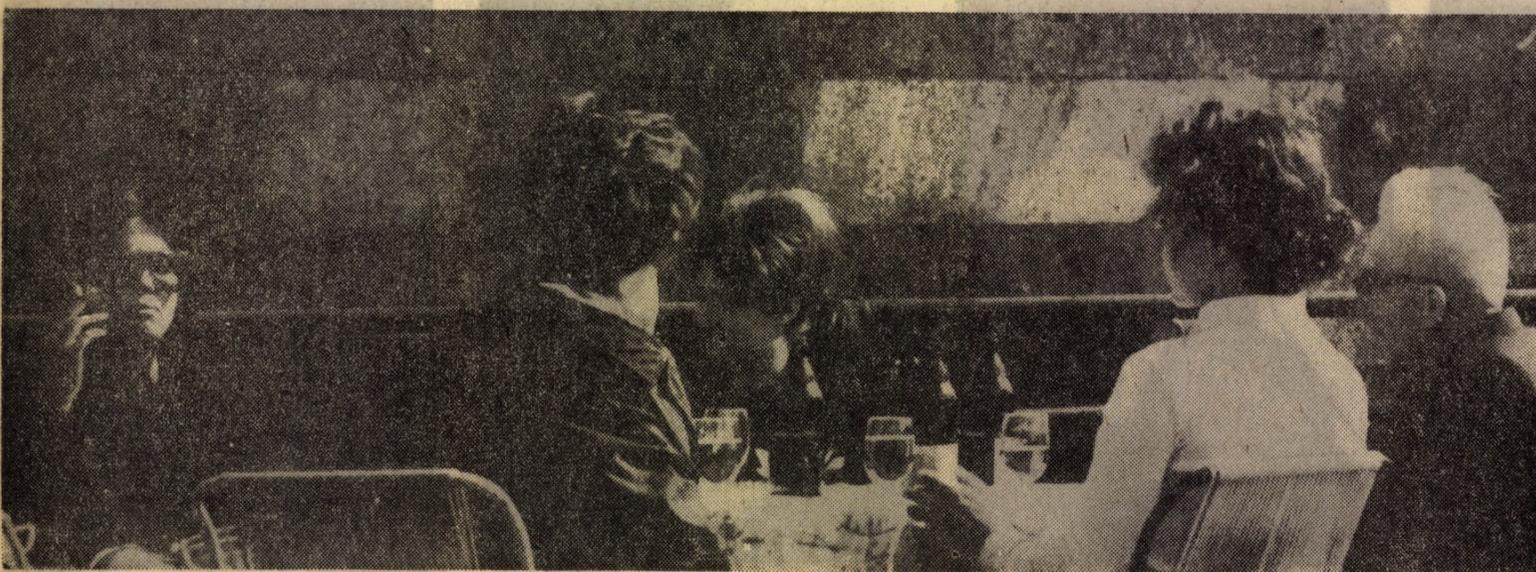

FOTO: KULCSÁR

KÖZGAZDASZ

A Marx Károly
 Közgazdaságtudományi
 Egyetem lapja
 Megjelenik kéthetenként a tanul-
 mányi fődíszak alatt
 Felelős szerkesztő:
 Kincses György
 Telefon: 186-850/138
 Dimitrov tér 8.
 Kiadó: A Hirtelkötő Vállalat
 Szikra Lapnyomda.